

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto Rico y Estranger. 2'50.

PARROQUIA DE LA BARRA

—«Germans meus amabilíssims: sigan els que vulgan els sants que 's coloquin al altar, Mossén Pantorrillas serà sempre 'l rector de aquesta parroquia.»

Lo present número ha passat per la censura de la autoritat militar.

DE LA COMEDIA Á LA TRAGEDIA

'ha alsat á Murcia una onada de llot. Ab motiu de las quintas s'ha via jugat allí ab la vida dels pobres: els que podían untar als metjes encarregats dels reconeixements eran declarats inútils: sols els que no tenían medis per comprar una declaració de inutilitat anavan al servey, mal no poguessen ab la seva ánima. ¡Quants de

aquests infelissos haurán pagat ab la pell l'infamia de haverlos enviat á servir en lloch dels altres!...

Manejavan el tinglado un diputat á Corts, metje y gendre del cacich de la provincia, en connivencia ab un altre metje del cos de Sanitat militar. ¿No ho sabia l'govern?

El govern no las ignora may aquestas cosas. La proba es que un metje militar que anteriorment havia sigut destinat á Murcia, pel mer fet de retxassar plé de indignació las ofertes que se li feren perque 's deixés untar, als quatre días era reemplaçat per l'altre.

Hi ha mes encare: quan va descubrirse l'gatuperi, nombrantse un Comissari regi ab l'encàrrech d'anar á depurar los fets, el ministre de Hisenda, protector reconegut del caciquisme murciá, va ferli guarar molt temps els fondos que necessitava per empendre l'viatge y cumplir el seu encàrrech. No podía mes, y l'situa va per fam.

Y en fi, una vegada descubert tot, s'han fet per en Puigcerver desesperats esforços per evitar que l'acció de la ley caygués sobre 'ls culpables.

Mes l'onada de llot avansava. La premsa la impelta, neutralisant els esforços que feya l'ministre per contenir-la. En molts altres punts d'Espanya s'observaven senyals de que anava á reproduhirse lo de Murcia. A Asturias no va á servir cap minyó, si l'caciquisme l'ampara: á Extremadura lo mateix. Sols que allí no 's paga ab diners, sino ab vots y ab serveys de carácter electoral. De manera que l'onada de llot murciana donava naixement á algunas altras de la mateixa especie, que amensavan sepultar al ministeri sota sa fétida irrupció. No hi havia remey per ell: l'opinió estava indignada. Per primera volta després de molt temps davant de la monstruosa injusticia, se desvetllava l'esperit públich, resolt á acabar de un cop ab tanta perversitat.

En aquesta situació apurada, la ma del home funest que monopolisa l'govern, toca un fil, y s'opera una trasmutació repentina, com en lo teatro quan se verifica un cambi de decoració.

Los periódichs s'apressuran á donar la noticia: lo Consell Suprém de Guerra y Marina ha dictat auto de presó contra l'general Jáudenes, el capitulador de Manila.

—¿Cóm! ¿Es possible? ¿Un general pres?—se pregunta tothom.

Si, senyors, y ara veurán com el govern se preocupa de fer justicia, sense reparar en la qualitat de las personas.

Davant de un general pres ¿quí 's recorda ja dels pobres quintos de Murcia? La basa grossa 's menja á la petita. En aquest joch de ventatja, prou saben els que tanta manya tenen per aprofitarse'n fins ahont arriba la versátil impresionabilitat del públich. Ab ella 's diverteixen y destarotant la triuntan sempre.

La presó del general Jáudenes poca cosa significa, desde l'moment que ja s'anuncia qu' en breu recobrará la llibertat. Lo govern haurá conseguit lo desitjat efecte de contenir la invasió de las onadas de llot que l'amenassavan.

Pero aquestas se precipitarán sobre l'país, que vá sucumbint victima del desconcert y de la falta de resolució.

No la esperém pas la regeneració, mentres l'esperit públich divagui y no se 'n vaja de dret al bulto. Las responsabilitats dels excessos del caciquisme venen de molt alt y no podrán may castigarlos els que 'ls han consentit y fomentat. De igual manera 'ls desastres de la guerra no son tan imputables als jefes del exércit y la marina, com als governs que van privarlos de tots els elements.

A dalt, á dalt es ahont ha de anar á buscarse l'origen de las responsabilitats. Los governs han de dir en que varen emplear els numerosos recursos que l'país

va posar á las sevas mans: los governs han de donar compte de las gestions qu'emprengueren de sota má, convertint la guerra en una parodia vergonyosa.

La immoralitat y la traició no 's curan escatant la sarna que apareix á la superficie. Es necessari proceder de una manera mes radical.

¿Quín procediment es el que s'imposa?

Un de molt senzill: el cap sobre l'piló, y coll á terra!

P. K.

Batalladas

Ja diu que volen treure la censura, pero sense aixecar la suspensió de las garantias constitucionals, y subjectant els delictes d'imprenta á la jurisdicció de guerra.

En Sagasta, cada día mes lliberal, substituirá l'régimen de la pollera y de la gorra de cop á que fins ara 'ns ha tingut subjectes, per l'imperi del cop de sabre.

Lo llapis roig no es prou vermell: ara necessita sanch.

A la viuda de 'n Cánovas li passen mil durets de viudedat.

—Repatriat ¿per qué ploras?

—Perque no 'm pagan lo que tinch guanyat.

El poble belga no es per cert com el poble espanyol. El de allí 's preocupa dels seus drets polítichs, basant en lo seu exercici la seva prosperitat y l'seu progrés.

Aixís ha bastat que 's projectessin certas modificacions en sentit restrictiu á l'emissió del sufragi, perque de tots els confins de la nació brotós una enérgica protesta. El moviment es considerable, havent adoptat per divisa l'crit de «¡Visca la República!...»

Y ja veurán com els atropelladors dels drets populars retrocedeixen, per no exposarse á rebre l'empena de la democracia, qu'es incontrastable quan té la rahó per norma y l'energia per procediment.

Segons se va veient, sembla que 'ls yankees no donan als cubans la independéncia.

—¿Qué vol pendre, senyor Máximo Gómez?

—Per ara... una miqueta de paciéncia.

D. Joseph Matarrodona, administrador que sigué de *Las Dominicales* y propietari de *El Porvenir* editorial va tenir una hora tonta al convertirse al catolicisme, entregant al bisbe de Madrit todas las edicions que conservava, baix paraula de que li serian reintegradas.

Va morir al poch temps en la miseria, y avuy la seva viuda y 'ls seus quatre fills reclaman inútilment lo que acreditava l'seu marit: ni menos se l'escoltan, trayéntela del davant á rebufos. Per últim no ha tingut mes remey que demandar al Pare Cos y Macho (el bisbe de Madrit es *Macho* de part de mare) davant dels Tribunals de justicia.

Aixís pagan á n'els que 's prestan á secundar las sevas maniobras. Quan els tenen davant en actitud hostil, els temen; mes tan bon punt han conseguit rendirlos, comensan á despreciarlos. Y per tota recompensa 'ls concedeixen l'olvit de las promesas fetas, la miseria y l'abandono.

¿Un general detingut y ningú ocultarho intenta?

¿Un sumari que 's presenta una mica peliagut?

El comentari m'escapa y 'l tema 'm fa un goig ¡un goig!...

pero veig el llapis roig y penso:—¡Tapa, noy, tapa!

UN EMPLEO APROPIAT

—Mister Mórris, li porto un conductor de primera, pels cotxes eléctrichs: no diu may res.

Continúan arribant á Espanya expedicions d'esqueletos ambulants procedents de Cuba.

¿Vostés els han vistos? Donchs preparinse qu'encare veurán cosas pitjors.

—¿Pitjors que 'ls infelissos soldats que arriban no mes que ab la pell y l'os?—preguntarán sens dupte.

Si, senyors: molt pitjors qu'ells. Un centenar de mestres d'estudi están esperant á l'Habana l'ordre del govern per embarcarse.

¿Desventurats mártirs de l'ensenyansa! ¿Quant s'hi jugan que tots reunits farán encare menos bulto que 'ls ossos de Colón que cabían dintre de una capsá?

En Canalejas ha fet un discurs d'oposició tan enérgich, tan viril, que ha causat admiració.

En éll casi ha amenassat al vell Sagasta ab el puny... (Aixó, senyors, vol dir que la cartera es lluny.)

De un article de 'n Tomás Pérez, redactor de *Vida nueva*:

«Algunas vegadas me pregunto:—Si 25 anys enrera s'haguessin obert els presidis y la nata y flor dels presidaris s'hagués apoderat del poder, ¿estaríam pitjor que avuy? Y 'm responch tot desseguida:—No.

«Els presidaris, precisament per haverho sigut haurían procurat obrar honradament, no ja sols perque ningú 'ls hagués recordat el seu origen, sino també per no exposarse á tornar ahont estigueren.

«Mentres que 'ls homes que han gbernat, segurs de que no havían de rebre l'seu merescut per l'encanallament en qu'están, no s'han cuidat de refrenar els seus apetits, ni han tingut temor á res.

«Y així han pogut dedicarse tranquilament á explotar, degradar y perdre á Espanya, convertint aquella rassa d'homes que sabían morir per una paraula, la llibertat, en rassa de lladres, estetas y mendicants.

«En lo únich que han mostrat previsió y acert ha sigut en omplir á Espanya de frares.—Ja que s'ha de morir—han dit—que mori de una manera santa, cristiana y bruta.»

CARTAS DE FORA.—*Altafulla*.—Diumenje passat el rabadá mistich estava celebrant la missa, quan de repent, girantse de cara al seu remat, y mes cremat que un cabo de realistas, cridá:—Vamos á veure: ¿qu'es aixó de obri y tancá la porta de la iglesia tantas vegadas? Veniu aquí quan la missa está ja comensada, y molts cops quan ja s'acaba. ¿De qué us servirá Marxéu y no vingueu á profaná l'temple de Deu.—Tothom, al sentir aquest desahogo va posarse á estussegat y á riure, armantse tal saragata, que l'temple de Deu semblava un estany plé de granotas. ¿Ab quina devoció dirá la missa aquest mosén quan se fica en si la porta de la iglesia s'obra tantas ó quantas vegadas? Quan el cap se n'hi va á la porta, poch ocupat deu tenirlo en la feyna del sant sacrifici, que si per aquest motiu aprofita poch als feligresos, menos encare deu aprofitarli á n'ell.

... Constantí.—Ens ha tocat en sort un pare d'ánimas,

que bé pot rivalisar ab la plaga de la llagosta pels estragos qu' está fent en lo camp de la fe.—Lo dia 20 del passat assistí l' Ajuntament á la funció de iglesia ab motiu de celebrar-se la festa major del poble. Es costum que l' rector, en prova de consideració als representants del poble, ls dongui aygua beneyta al sortir. Donchs ell, no sols va abstenirse de ferho, sino que al recordarli la costum, va dir, que si tant s' hi empenyavan els hi donaria l' aygua á *grapats*, ó ab una *gallega* y fins si volguessin ab una *bassia*, tractant aixís al Ajuntament com un remat de bestia.—Un altre: temps enrera ls llanuts reuniren una suma per emblanquinar l' iglesia: l' home negre se'n incorporá, comprantse'n una sarría (vulgo capa pluvial).—Ara mateix tracta de treure ls banchs de l' iglesia y ferne llenya, sustituhintlos per tres centas cadiras, que s' llogarán á un tant per funció, com als teatros.— Per últim els dos vicaris están decidits á marxar del poble. ¿Qué haurá passat entre ells y l' rector? Me'n temo una de grossa: procuraré que arribi á coneixement dels lectors de LA CAMPANA.

Montblanch.—Lo 23 del passat se celebrá l' enterro de un pobre soldat de la Compañía de Luchana que cubreix destacament á n' aquesta vila. Totas las classes socials de Montblanch, inclús l' Alcalde y ls regidors assistiren al enterro: totas menos el clero. Y no perque las dos dotzenas de capellans que mantenim en las dos parroquias tinguessen altrás ocupacions, sino perque l' enterro del pobre soldat era d' última classe y no hi havia res á pelar. ¡Y aquests son els que durant las guerras últimas tants alardes feyan de patriotisme, enviant als soldats á morir sota las banderas de la patria! ¡Cóm contrastan los procediments dels que predicán las virtuts cristianas ab lo bon cor y la caritat del poble! Aquell mateix soldat passá tota sa malaltia en son allotjament cuidat y assistit ab carinyo per una familia de pagesos á qui matá un fill el *vómit negre* á Cuba! ¿No es aixó cristianisme verdader y no la negra conducta dels que portan el vestit del color, segurament, de sa conciencia?

Mataró.—La causa del sagristá del Convent de las Caputxinas, acusat de abusos deshonestos, que s' va veure dimars á porta tancada davant del Jurat en l' Audiencia de Barcelona, ha cridat poderosament l' atenció del públich. Entre las molts personas que s' trasladaren á la capital s' hi notavan molts bolets de la crosta de baix, degudament confessats per influhir tot lo possible en pró del acusat. Que tal treballarian, que l' Jurat doná veredicta de inculpabilitat, no obstant de que ni l' Fiscal ni la Sala s' hi conformaren, diferint la resolució definitiva al veredicta de un nou Jurat, per considerar que l' primer ho havia fet malament, dadas las resultancies de la vista. Si aquesta siguiés pública, tal vegada s' lograria que s' fes plena justicia. L' opinió se un gran element de moralitat y de imparcialitat.

ROMANSO DE CEGO

Ohiu la historia tremenda de la terrible catástrofe que avuy encongeix el cor de las personas honradas. Ohiula y pel que pot ser, tinguén el mocadó en guardia, perque es fácil que la historia us fassi derramar llágrimas.

En una pobra nació, que no vull anomenarla, perque cego escarmentat ab aygua tebia li basta, hi acaba de compareixer una fiera tan extranya, que ni manescals ni sabis han vist may cosa semblanta. Diu que dú un tupé tan llarch que casi bé l' entranca; sas grapas tenen cinch dits y en cada dit una pala; sas dents, fortas, punxagudas y en un número qu' espanta, trinxan en un santiamén tot lo que á son pas atrapan. La pell, més que pell de fiera, diu que se sembla á las planxas dels barcos de guerra bons (dels dolents ja ni se'n parla) y es tan dobla, tan groixuda y tan farsida d' escatas, que ni que li etgeguin fletxas ó trossos de pastanaga, l' animalot fa l' seu fet y se'n riu dels que l' atacan. En fi, qu' es un mónstruo auténtich capás, ab una brivada, de menjarse una provincia ó dugas, si porta gana.

Veus'aquí que la tal fiera sense dir qui li ha enviada, ficantse atrevidament en camisas de onze varas, s' ha instalat en el país de que fa poch us parlava y, fills meus... ¡causa fredat lo que avny día allí passa!

No hi ha poble ni poblet que no dugui senyaladas las urpias del animal, ni gremi, estament ó classe que no sufreixi l' rigor de sas horribles hassanyas. Aquí ls deixa sense rals, allí ls escura la casa, més amunt mata un ofici, més avall n' aixafa un altre; ara inventa un tribut nou, ara pela una montanya.... Va de serio, caballers, diu que si allí dura gayre, aviat á aquella nació

l' haurán de borrar del mapa.

Los habitants del país prou cridan y s' escarrassan per apaciguar la fiera ó treuresela de casa. —¿Encare no has fet prou mal? li preguntan devegadas. ¿Encare no t' decideixes á apiadarte de nosaltres?— Tot inútil: ó bé ls tira un nou impost per la cara, ó bé se ls queda mirant rascantse un xiquet la barba.

Y l' país plora que plora, y l' animal fent desgracias, y l' baf de devastació extenentse á pas de carga de llevant fins á ponent, del sur fins á tramontana sense trobar qui l' deturi, sease un vesllúm d' esperansa....

¡Oh pares que teniu fills! Conservéu sempre grabada en vostra imaginació aquesta historia de llástimas y donguéu gracias al cel de que á vostra hermosa patria no hi haja jamay vingut un mónstruo de tal calanya.

C. GUMA.

POLÍTICA LOCAL

Y ara que vajan dihent que l' Hereu Pantorrilles barceloní, no las té totas desde que s' ha format la coalició silvelina-polaviejista. Ab en Silvela y ab en Polavieja, demá quegovernin, lo mateix que ab en Cánovas y ab en Romero Robledo, quan governavan, ell y ningú mes qu' ell se proposa tallá l' bacallá á la provincia de Barcelona.

No en va empanya fa quinze anys á manera de cetro, la gran barra del caciquisme.

Ben clarament va dirho dias enrera, al oficiar entre las sevas pandillas agrahidas, expresament congregadas al efecte. Nosaltres y solzament nosaltres conservém l' organizació necessaria per explotar la vinya del Ajuntament y de la Diputació provincial y per enviar á las Corts, sempre que s' ofereixi l' cas, una bona remesa de conillets de guix, que diuhen sempre que si á tots els capritxos del ministeri. Las nostras rodas son invencibles: los nostros tarugistas inseparables: las nostras tupinadas no es capás de ferlas ningú mes del mon.

Es inútil que ningú s' proposi desbancarnos. ¿Ahont eran aquests manos que ara voldrian fernos la trabeta, quan ens barallavam ab la coalició republicana del any 90? ¿Qui d' ells va ajudarnos á robar las actas als que s' havian prés de bona fé l' exercici del sufragi universal, que acabava de plantejarse?

Haurán de desenganyarse: si nosaltres necessitem al govern per dominar, el govern necessita de nosaltres per sostenirse.

Y en prova de que trepitjan sobre terra ferma es el telegrama que van dirigir á n' en Silvela, oferintseli en tot y pertot. L' home del sentit juridich y de la depuració escrupulosa, va apressurarse á respondre'ls, acceptant el séu oferiment á mans besadas.

¿Qué dirán en vista de aixó, ls dos germans Ferrer y Vidal que, l' un pel costat de n' Silvela y l' altre en representació de n' Polavieja, venen treballant per destruir á tota costa l' imperi absolut del Hereu Pantorrilles? ¡Bon nap n' han arrencat ab els séus esforços! En Silvela ls acull y en Polavieja que segons deya se proposava destruir de soca y arrel el caciquisme, farà lo mateix que l' séu concubi. No han de renyir per tan poca cosa.

Després de tot, l' arbre que s' proposan salvar, ha de viure mes ó menos artificialment no per las arrels qu' enfonzi dintre de la terra, sino per las capas de fems de que l' rodejin. Y tan sols el caciquisme li pot proporcionar aquest aliment. Com mes vell y corromput, mes útil á la nutrició del arbre.

Un pessiguet de joves barcelonins que no arriban á una dotzena han pres passatje en lo tren de la monarquia. Diuhen que la forma de govern no es cosa essencial, y que lo que importa avants que tot es salvar la llibertat y la moralitat administrativa. No hi deuen sentir de nas quan per conseguirho tan incautamente s' arriman al pudrimener.

Veritat que alguns, els que venen del camp federal, declaran que á pesar de lo que han fet, ells per xó continuan considerantse republicans. Aquests han pres el bitllet; pero ls ha faltat esperit per instalarse en lo wagó.

La veritat es que de l' evolució de aquests joves no n' ha fet cas ningú. ¡Y tant com van meditarla! Pero ja havian de saberho per endavant: als homes se ls pren en serio; á las criaturas no es possible, y menos encare als fetos.

Com ánimas en pena avants d' encarnarse, havian anat divagant fins ara per las regions de la política republicana, sense trobar un siti ahont descansar y ferse homes de importancia. Dintre dels partits la representació s' conquista sols á forza de prestar serveys desinteressats. Y aixó es lo que no han sapigut compendre. Pero lo mes trist per ells es qu' en la estació de arribada, no ls ha sortit á rebre ningú.

Allá s' están tots arraulits y motxos, esperant sentir la veu que digui:—Parada y fonda!....

¡Y pensar que aquests ángels de candor s' han tingut sempre per intelectivos, com si ls demés republicans, al costat d' ells, siguessen una colla de burros!....

Jo soch, no obstant, el primer en reconeix l' seu talent. Pero entenemnos: el seu talent en mallorquí, que traduhit al catalá vol dir gana.

P. DEL O.

ER apreciar las tendencias del Vaticá, es precis ferse cárrech de lo següent:

Tan bon punt els yankees s' han possessionat de Cuba, Lleó XIII ha nombrat com á representant séu á l' isla á Monsenyor Deschappel, bisbe de Nova Orleans. De manera que l' Papa nombra á un bisbe francés, en un país fins ahir espanyol, y qual idioma es el nostre.

Si aixó no es una bofetada al clero espanyol, que vinga Déu y ho diga. Pero ls nostros clericals no s' donarán per entesos. Guants blancs gasta l' Papa y dirán alló tant sapigut: «Manos blancas no ofenden.»

El cristiano don Camilo, seguint sa marxa triunfal, funda un periódich diari pél seu servey especial. Diu que tindrà secció amena, novela en el folletí y entre varias altrás cosas que sería llarch de dir, si s' pot lográ l' beneplácit dels seus prelats protectors, se rifarán indulgencias entre ls senyors suscriptors.

A pesar de que l' Elduayen, al morir, va deixar una fortuna de 40 milións de duros amassada ab la política, lo govern acaba de concedir á la seva viuda, en concepte de drets passius, una pensió anual de 3,750 pessetas.

Aquí no s' perdona res: ni un céntim. Los 750 duros de pensió podrán servirli á la viuda quaranta vegadas millonaria per comprá l' paper necessari per embolicar els rédits de la fortuna del séu difunt. Ja que l' país li ha donat el capital, no está fora de lloch que li pagui l' paper per fer cartutxos.

La escena passa á Zamora. El senyor gobernador te una cabra blanca ó negra ó no sé de quin color. Un diari d' allá dedica tres ratillas al animal, el gobernador s' enfada y ¿ell que sí? surt molt formal y:—«Queda multat el diari, y ademés, per atrevit y perque ab mí no s' hi juga, queda també suprimit.»

A la llista de las cosas inviolables, bons lectors, anyadéixinhi las cabras dels senyors gobernadors.

A la majoria dels soldats que tornan de Cuba, la Tabacalera ls fa registrar, apoderantse de la mica de tabaco que portan.

¡Ay Senyor, tants y tants que á Cuba, fins perdentse l' isla, hi han conquistat una breva que no se ls acabarà may més, y ls pobres soldats, després de donar la sanch y de perdre la salut, no poden tenir el gust de portar de Cuba, ni una trista cajetilla!

Aixís va aquest pobre país: mentres els uns fuman, els altres escupen.

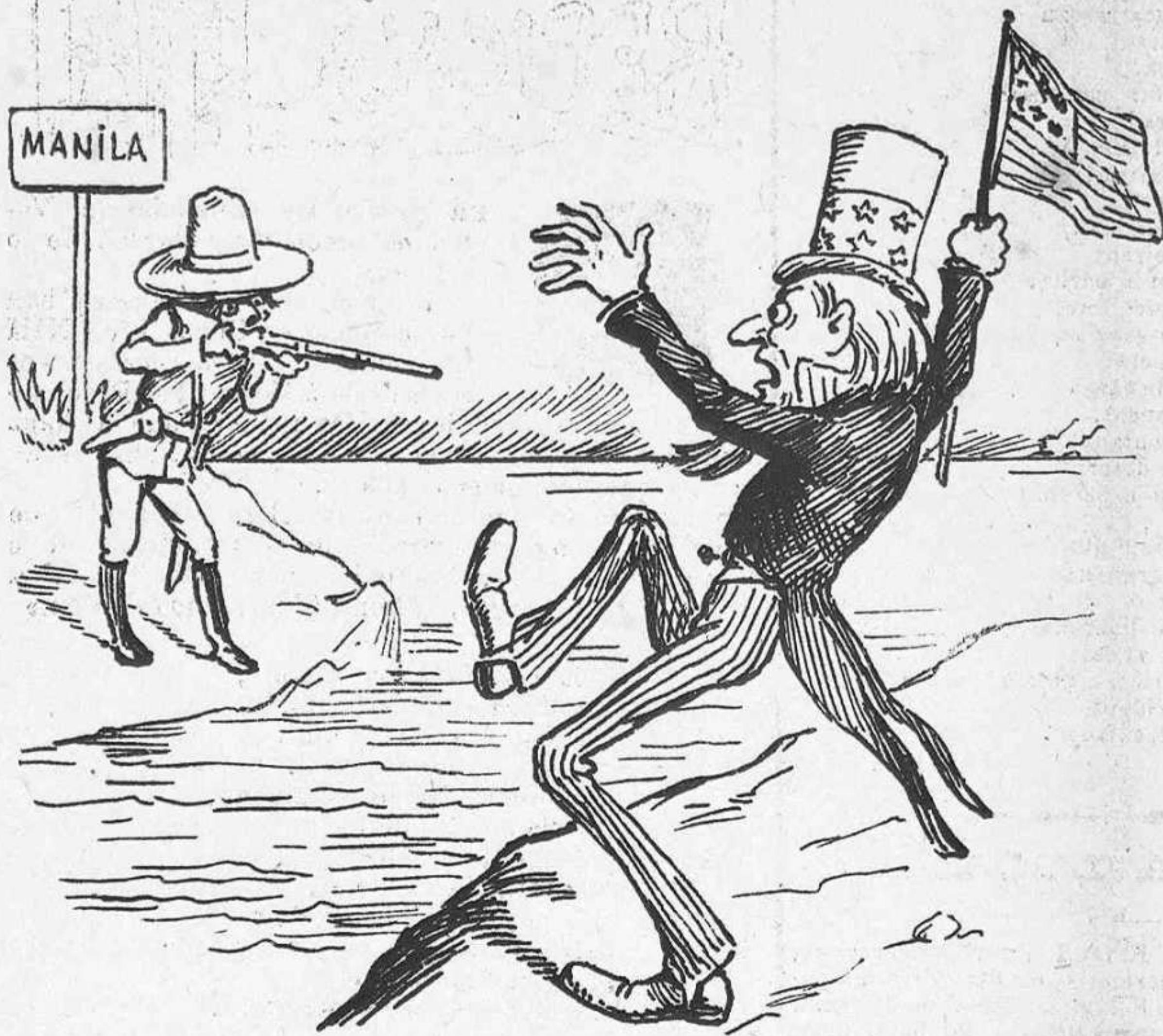
Exámen de Historia.

- Quantas invasions ha sufert Espanya?
- Moltas.
- Citin algunas.
- La dels romans, la dels cartaginesos, la dels godos, la dels vándalos, la dels alanos y la dels moros.
- Y no'n sab cap més?
- Sí, senyor: la qu' está sufrint en l' actual moment.
- Quína es?
- La dels frares.

Nét, púsat bo ben aviat, cúrat en un ó dos dias y si'ns vols fé aquest favor, no'n tinguis de malalties. Pues, á més del gran disgust que dónas als uns y als altres, l' avi, quan tú estás malalt, ens ho fa pagá á nosaltres.

L' Inglaterra va fent de las sévas pels encontres de Gibraltar. Se troba estreta dintre de la plassa y aspira á aixamplarse, oposantse resoltament á qu'

A FILIPINAS (De un periódich francés.)

—Quin bunyol que vaig fer donantli un' arma!

Espanya empengui traballs de fortificació en lo nostre territori pera trabarli 'ls passos. Aixís quan vulga avançar no trobará dificultats serias que li impedeixin.

Lo mes bonich es que per obrar aixís invoca 'l tractat de Utrecht.

Lo tractat de *Hu-trech*.
Y, en efecte *hu va trayent*.

Tots els individus que constituïan el govern autonomista de Puerto-Rico nombrat per en Moret, han prestat acatament al govern yankee.

No n'hi ha hagut ni un que s'haja preocupat de fer quedar al seu padrí una mica bé.

En Moret es aixís: cada vegada que posa llocada per tenir pollets, li naixen garrins.

Es cosa feta: en Cervera, risqui ó rasqui l'opinió, té seguretat entera de que será senadó.

La gent mou cert rebombori pero ¿per qué, ben mirat? Si 'l malalt va al *Sanatori*, el bo ¿hónt ha d'anar? Al *Senat*.

L'últim indult ha posat al carrer un gran número de lladregots y altre gent de mal viure, condemnats a petites penas.

En cambi 'ls periodistas continúan presos, sens dubte per no haverhi á Espanya crim comparable al de despertar l'atenció pública contra 'ls excessos y atropellos del govern. Que la premsa no piuli, aixó es lo únich que 's necessita.

Y entre tant els mal factors, esbotzant portas de pisos y afanant rellojtes distreuran al públich de las preocupacions polítiques.

Tant mateix son ben extraordinarias las ideas que s'elaboran en la clepsa del home del tupé!

¿Qué? ¿'l govern vol fé un empréstit?
L'ocurrencia té salero.
¿Sobre quinas garantias?
¿Ab qué'n respón?... ¿Quín enredo!
Empenyat com tot ho té,
per' embarcar nous inglesos
¿qué dimoni empenyarà?
¿Las papeletas d'empenyo?

Ara sí que 'ns salvarém. Ha vist al govern que al *Banch d'Espanya* hi ha moltes cantitats en compte corrent, y ha dit:—Es precis que aquestas sumas qu'están allí inactivas s'apliquin al desarrollo de la riqueza pública.

Manera de lograrho: estimular als seus possehedors á que las emplehin en explotacions agrícolas ó industrials, á qual efecte 's concediran premis als que mes se distinguin.

Lo mateix que 's fa ab els noys d'estudi.

No hi haurá sino una petita diferencia, y es que 'ls

millors premis no s'otorgarán als que més s'apliquin ni als que més treballin, sino als que resultin ser mes amichs del mestre, ó com si diguessim dels gobernants y dels cacichs.

Tindrém ab aixó un nou cultiu de abusos y favoritismes. No bastant las brevas dels empleos s'utilizarán las recompensas destinadas á la laboriositat y á la aplicació, per contentar als amigatxos que no pujan pescar un destino. Ab lo qual s'acabarà de consumir la ruína d'Espanya.

Será alló que diuen: «*Finis coronat opus*» «Las millors figas se las menjan els dropus.»

¿Saben aquell *Niño Dios* que anava recorrent l'Espanya, y espetant á tort y á dret, com un llorito aquellas arengas carcatólicas, que li feyan apendre de memoria?

Doncs li han ficat el papá a la caga-menja, perque 'l bon home's dedicava á repartir folletos carlins predicant la guerra-civil.

Y ara el *Niño Dios* ha quedat aixugantselas llágrimas y 'ls mochs.

Ja veuen á quins temps hem arribat, que ni 'l *Padre Eterno* se salva avuy de una ensopogada.

Un quèntet qu'espigolo en un periódich de Madrid: «Torejaba 'l fill de 'n Cúchares en una plassa andalusa y 'l públich xiulava estrepitosament á un dels banderillers. Vinguda l'hora de matar, *Currito* agafá 'ls trastos, y al veure que 'l banderiller de la xiulada's preparava á ajudarlo, li digué:

—¿Adónde vas, muchacho?

—A ayudar á Vd., maestro.

—Anda y siéntate en el estribo, que se van á juntar tus pitos con los míos y no nos vamos á entender.»

Dedico aquesta anécdota á dos toreros polítichs que avuy mouhen molt soroll.

Aixís que un d'ells agafí l'espasa per estoquejar á la llibertat y l'altre desplegui per ajudarlo 'l drap de la bandera reaccionaria, va á haverhi á la plassa una xiulada tan estrepitosa, qu'estich mes que segur que no 'ns arribarém á entendre.

Fet y fet, valdria mes que l'un y l'altre, deixantse de bregas, s'asseguessin al estribo.

QUÈNTOS

Un enginyer, que además d'enginyer es sumament enginyós, passa 'ls istius en una finca de recreo.

Un amich va un día á visitar-lo, y li diu:

—Vaya quin cancell tens!... No n'hi hagut de fer poca de forsa per obrir-lo. Haurias de fer-lo arreglar.

—Jo me'n guardaré prou—respón l'enginyer:—Tal com el veus, está combinat ab un aparato hidràulich que tinch al pou, de tal manera que cada persona qu'entra á casa'm treu una galleda d'aygua per regar 'l jardí.

Un home de fora divaga pels alrededores del Bon Succés ab una carta als dits y sense atinar ab las oficinas del Correu qu'es ahont voldria tirar-la.

Per últim, pregunta á una transeunt:

—Bona dona ¿voldríau dirme ahont se tiran las cartetas?

—Prou, seguime.

Y xano-xano va portarlo á casa de una sonámbula del carrer de Ponent.

XARADA

Lletra vocal es la *prima*,
vegetal *terça-girada*,
consonant es la *segona*,
producte animal *tres-quarta*
prima-quarta es nom de dona
Dos-girada ab *hu*, també,
y l'*hu-dos-terça-quarta*
de Barcelona un carré
part del cos es la *dos-quarta*
un fruit resulta se 'l *tot*;
y la *Prima dos-terça*
lo carré, de un servidor.

SISKET D. PAULA.

TRENCA-CLOSCAS

SOR. D. DANIEL CISTOLER
SANS

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas el títol de una sarsuela castellana.

ALI FOLUT.

GEROGLIFICH

×
T O T S A A A
C A P I I
M O
K K
G R
A A A

E. SALETA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans A. de Mataró, Pau Piu, Un Samalatruch, J. Aubert Manent, Nicodemus, Fabricant de coto, Manelet de l'Orga, Tipa de Meló, Metje Globulillo, F. Mas Abril, Un Modernista y Jepa dels Cigrons:—Lo qu'envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans Pep dels Esbronchs, Un filantropich, La Canya, Espinot, Pere Riús, M. P. J., J. Gorina Roca, Un Montanyés, Dos Torners, Pau de las Boixas, N. Mirons, y Un Gat del Hospital:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta semana.

Ciudadá F. Cornet Colomer: La composició es fluixeta.—*Miquetas*: Del mateix mal se resent la de vosté.—*J. Figols*: No 'ns veiem ab cor de aprofitarla.—*J. Staramsa*: va molt bé: l'insertarém.—*P. A. Moreno*: El quènto de aquesta semana no 'ns fa 'l pes. Respecte á la composició compreném que no li premissin: si haguessen ofert un premi per la poesia més mansa, estém segurs que l'hauria guanyat.—*E. Sunyé*: La composició es poch expontanea, tant per lo que 's refereix al pensament com á la forma.—*Joan Novell*: L'article no 'ns serveix. Quan trobi tema fassin un altre.—*J. Cap* (Habana): La ressenya de lo ocorregut lo primer de janer en agreixa ciutat ho hem rebut ab massa retrás perque poguém aprofitarlo.—*J. T. D.*: Lo monolech, á causa del seu género, dificilment podrian aprofitarlo.—*A. Rius Vidal*: Entre algunas exageracions poéticas la seva composició té alguns tochs que la fan apreciable.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

EL DESARME (De un periódich extranger.)

El Tsar.—¿Com se podría fer per domar aquesta bestiola?
L'Emperador.—Cuidado ab las mans, que si la toca 's punxará.